

Det Grønne Kontaktudvalgs position på en skovplan for Danmark

Regeringen formulerede i regeringsgrundlaget fra 2022 følgende ambition for etablering af ny skov:

”Regeringen vil fremlægge en ambitiøs skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark. Etableringen af ny skov bidrager væsentligt til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner.

Skovplanen skal sikre størst mulig synergi og afvejning mellem de mange formål med ny skov, identificere centrale aktører og allerede eksisterende fonde samt tænke i nye virkemidler”¹

Det Grønne Kontaktudvalg bakker op om visionen om mere skov i Danmark. Det Grønne Kontaktudvalg har følgende ønsker til en kommende skovplan for Danmark:

- Det Grønne Kontaktudvalg mener, at en skovplan bør beskrive udvidelsen og den fremtidige udnyttelse af det danske skovareal så der sikres mest mulig synergi med generelle samfundshensyn som klima, biodiversitet, rent vandmiljø og grundvand samt rekreative interesser.
- Da skovplanen potentielt kan bidrage til at løse mange samfundsmæssige udfordringer, er det vigtigt, at arbejdet med at udtage landbrugsjord og etablere skov sker hurtigt og målrettet.
- Det Grønne Kontaktudvalg mener derfor, at skovplanen bør indeholde en ambitiøs og bindende tidsplan, der angiver hvordan målet om 250.000 hektar mere skov konkret skal realiseres, med bindende delmål for 2030, 2035 og 2040.
- Det Grønne Kontaktudvalg mener, at minimum to tredjedele af den nye skov skal rejses med biodiversitetsformål² dvs. etableres som ny, vild skovnatur³.
- Det Grønne Kontaktudvalg mener, at der er stor synergi ved at genoprette både nye og eksisterende skove som natur, så de gennem effektiv beskyttelse og forvaltning bidrager til målet i EU's Biodiversitetsstrategi om at afsætte plads til 30% beskyttede områder, herunder 10% strengt beskyttede områder.
- Potentialet for natur er størst, når nye og eksisterende skove lægges urørt i større, sammenhængende skovlandskaber i tilknytning til eksisterende, værdifuld skovnatur, hvor der gives plads til den dynamik og variation, der er knyttet til naturlige økologiske processer som naturlig hydrologi, naturlig tilgroning, naturbrande og tilstedeværelsen af store planteædere.
- Gennem en intelligent planlægning af udlægning af ny skovnatur vil der samtidigt kunne opnås et rent vandmiljø og leveres en klimagevinst, der svarer til den nuværende samlede udledning af CO₂ fra skov- og landbrug⁴.

¹ [Regeringsgrundlaget \(2022\)](#)

² Se Biodiversitetsrådets årsrapport s.142: <https://www.biodiversitetsraadet.dk/viden/aarsrapport-2023>

³ Det står de enkelte organisationer i Det Grønne Kontaktudvalg frit for at være mere ambitiøse end det fælles udspil.

⁴ [Danmarks fremtidige arealanvendelse | Klimarådet \(klimaraadet.dk\)](#)

- Der vil desuden være store potentialer ved at etablere ny skovnatur i områder med drikkevandsinteresser, ligesom mere dynamiske og naturlige skove har et stort rekreativt potentiale, når der tages tilstrækkeligt hensyn til følsomme arter. Her skal Det Grønne Kontaktudvalg pege på, at der er mange veldokumenterede fordele for menneskers fysiske og mentale sundhed, samt det store rekreative og læringsmæssige potentiale, ved at etablere mere natur.
- Det Grønne Kontaktudvalg anerkender også et behov for etablering af mere produktionsskov med tømmerproduktion som formål på nuværende landbrugsjord, men vi er enige med Biodiversitetsrådet i, at skovrejsning med tømmerproduktion som det primære formål ikke er foreneligt med et mål om at vende tabet af biodiversitet til fremgang⁵. Til gengæld kan ny produktionsskov med fordel etableres i områder med behov for beskyttelse af drikkevand og vandmiljø.
- Det Grønne Kontaktudvalg mener desuden, at bæredygtig skovdrift skal fremmes i både nye og eksisterende skove, f.eks. med fokus på hjemmehørende arter og certificeringsordninger som FSC og PEFC. Dette vil også bidrage til et højere naturindhold i skovene udenfor de beskyttede områder, hvilket også er anbefalet af bl.a. Biodiversitetsrådet.
- Det Grønne Kontaktudvalg bakker ikke op om plantager med eksotiske træarter, der alene har produktion af tømmer for øje, også selvom disse særligt i de første år efter plantning har et højere optag af CO₂ end f.eks. selvgroet skov.

Skove og klima

I den offentlige debat er der et særligt stort fokus på skove i forhold til at afbøde og tilpasse os til klimakrisen. I den forbindelse er det vigtigt for Det Grønne Kontaktudvalg at understrege følgende:

- Naturlige skovlandskaber vil ikke bidrage til klimaindsatsen med biomasse til energiproduktionen eller med tømmer, der kan substituere energitunge materialer som cement, beton mv.
- Naturlige skovlandskaber vil til gengæld have andre positive synergier i forhold til klimakrisen, som er særligt relevante i forhold til målet i Paris-aftalen i 2050:
 - Udlæg af eksisterende skov som urørt skov vil på kort sigt lagre mere CO₂ end fortsat produktion (30-80% mere i statens skove i 2050⁶), fordi der ikke sker hugst med deraf tilhørende frigivelse af CO₂. Dette er særligt relevant i dag, hvor en stor del af den huggede biomasse brændes af og kulstof derfor hurtigt recirkuleres til atmosfæren.
 - På lang sigt vil naturlige skovlandskaber med naturlige processer opbygge et stort, permanent lager af CO₂, som vil være væsentligt større end i tilsvarende produktionsskove (min. med en faktor 2^{7,8}).
 - Der er voksende evidens for, at kulstoflagringen er mere robust i naturlige økosystemer, bl.a. fordi der er større variation i kulstoflagrene, og fordi en relativt stor andel er bundet under jorden, hvor risikoen for frigivelse er mindre. Dette aspekt er vigtigt i forhold til et mere foranderligt og ekstremt klima i fremtiden^{9,7}.
- I forhold til energiproduktion mener Det Grønne Kontaktudvalg ikke, at afbrænding af biomasse er bæredygtigt. Derfor foreslås det, at brugen af biomasse til energi udfases hurtigt og senest i 2040. Dels giver biomasse en netto forøgelse af CO₂-indhold i atmosfæren i sammenligning med energikilder uden CO₂-udledning. Dels kræver produktion af biomasse, som ikke udeluk-

⁵ [Aarsrapport-Biodiversitetsraadet-2023.pdf](#)

⁶ [Sagsnotat klima NP_20200609.pdf \(ku.dk\)](#)

⁷ [Ecosystem carbon stocks and their temporal resilience in a semi-natural beech-dominated forest](#)

⁸ [Limited sink but large storage: Biomass dynamics in naturally developing beech \(*Fagus sylvatica*\) and oak \(*Quercus robur*, *Quercus petraea*\) forests of north- western Germany](#)

⁹ [Sammenspil mellem naturgenopretning og klimaafboedning og - tilpasning.pdf \(au.dk\)](#)

¹⁰ [Land-use intensity of electricity production and tomorrow's energy landscape](#)

kende udgøres af reelle restprodukter, meget store arealer for at tilvejebringe den samme mængde energi som sol og vind, fordi energitætheden af træproduktion generelt er meget lav¹⁰. Vi anerkender, at biomasse ikke kan udfases helt, men anbefaler en hurtig reduktion i mængden og tilsvarende vækst i reelle, bæredygtige energikilder som sol og vind.

- I forhold til substitution af cement, beton mv. med tømmer mener Det Grønne Kontaktudvalg, at der kan være en positiv klimagevinst når træ anvendes i varige produkter som f.eks. i byggeri. Denne gevinst er dog omdiskuteret og vil uanset hvad blive stadigt mindre på sigt, i takt med, at energiproduktionen overgår til vedvarende energikilder.
- Fremfor at løse en stigende efterspørgsel efter energi ved at øge intensiteten af skovdrift mener Det Grønne Kontaktudvalg, at der – udover udfasning af afbrænding af biomasse - skal mere fokus på genbrug og genanvendelse af træ, så en del af den stigende efterspørgsel kan løses ved fokus på øget cirkularitet og indførelse af et kaskadeprincip.

På vegne af organisationerne angivet nedenfor,

Med venlig hilsen

Sebastian Jonshøj
Formand for Det Grønne Kontaktudvalg,
Vicepræsident i Danmarks Naturfredningsforening

Underskrivende organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening
Verdens Skove
Dansk Ornitologisk Forening Birdlife Danmark
WWF Verdensnaturfonden
Dansk Botanisk Forening
Dyrenes Beskyttelse
De Unge Biodiversitetsambassadører
Natur og Ungdom
Rådet for Grøn Omstilling
Danmarks Vilde Natur
Dansk Pattedyrforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Jydsk Naturhistorisk Forening
Entomologisk Forening